

## Posudek k diplomové práci

<i>Autorka práce:</i>	Ivana Zapletalová
<i>Název:</i>	Christian Morgenstern v českých překladech
<i>Akademický rok:</i>	2007/2008
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	Doc. PhDr. Gabriela Veselá, CSc.
<i>Oponent:</i>	PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, PhD.

Předložená diplomová práce představuje hodnotnou sondu do překladatelské tradice Morgensternových básní. Jako cíl si stanoví popsat překladatelské postupy a idiolekt vybraných českých překladatelů, jakož i zkoumat vztah mezi formální a obsahovou stránkou přeložených básní.

Práce je členěna na oddíly, pokrývající tyto oblasti: teoretická východiska, život a dílo Ch. Morgensterna, překlady a překladatelé, a obsahově nejrozsáhlejší oddíl – analýza.

Oddíl *Teoretická východiska* by vedle Levého, Popoviče a Reissové (je zmíněna okrajově) mohl zohlednit ještě další autory. Kapitola o *životě a díle* je obsahově vyvážená, soustředí se na skutečnosti pro téma relevantní. Kladně hodnotím též pojednání o recepci Morgensternovy tvorby. Oddíl *Překlady a překladatelé* je sice veskrze popisný, objevují se zde však již i všeobecněji zaměřená srovnání textů. Největší věcný přínos pak spočívá v části práce věnované *analýze* básnických překladů.

Z hlediska formálního je práce zpracována veskrze kvalitně, výjimkou jsou drobná přehlédnutí či interpunkční dílčí problémy (strany 5, 10, 22, 31, 36, 43, 49, 63, 69, 70, 75), odkazy v textu a bibliografické odkazy jsou provedeny bezchybně.

Hlavní výtka tedy směřuje k metodice práce: Schází hypotéza, všeobecnější závěry, shrnující stanoviska jsou předkládána bez většího propojení jak s cílem práce jako celku, tak bez propojení mezi sebou. Postupy jednotlivých překladatelů jsou navzájem srovnány jen místy, nikoli systematicky.

Taktéž z translatologické analýzy samotné by bylo možné vytěžit více, kdyby se držela určitého osvědčeného modelu (aniž by samozřejmě jím byla limitována). Nestalo by se tak, aby byly opomenuty takové faktory na pragmatické rovině, které do analýzy zasahují zásadně, jako např. faktor místa a času (např. vliv politické situace na překladatelská řešení), popřípadě nakladatelská politika. Bylo by vhodné více zohlednit otázku překladatelské tradice (porovnání překladů mezi sebou: jak na sebe navazují, reagují,

distancují se, přejímají řešení atd.). Přínosem pro dějiny překladu z německy psané literatury by jistě bylo i zapojení eventuálních závěrů do kontextu dobových norem tak, jak jsou – zatím – dílčím způsobem popsány ve standardních pracích k českým dějinám překladu. Zjevně totiž tyto práce nebyly zohledněny vůbec, v seznamu literatury neomluvitelným způsobem nefigurují: M. Hrala a kol., Kapitoly z dějin českého překladu, J. Levý, České teorie překladu (!). Proč je zároveň zatajeno, jak závěry předmětné práce korespondují či se rozcházejí se závěry jiných diplomových prací k tématu?

Přínosné je dílčí uplatnění statistických metod (např. tabulka na str. 60n, 71), ještě přínosnější by však bylo, kdyby práce uvedené jevy dále interpretovala, snažila se vyvodit z nich všeobecnější závěry a uplatnit je v celkovém shrnutí. I zde platí: Je důležité, co bylo zjištěno, zároveň však je třeba výsledky zhodnotit.

Se závěry vyjadřovanými v analytické části je možné se téměř bezezbytku ztotožnit (výjimky: str. 50, 54, 63 – chybějící komentář k „Wüstling“), jsou projevem vyzrálé interpretativní a abstrakční kompetence.

Nezanedbatelným pozitivem jsou sumarizační a synoptické přílohy: *Seznam knižně vydaných překladů Christiana Morgensterna a Seznam šibeničních básní, které existují ve více překladatelských verzích analyzovaných překladatelů.*

Práce je řemeslně zvládnutá velmi dobře, analýza je pronikavá, statistické metody podnětné. Postrádáme však lepší vytěžení zjištěných a popsanych jevů, metodologicky vytříbenější výstavbu práce.

Navrhuji hodnocení *velmi dobře až dobře.*

V Praze dne 13. 5. 2008



PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, PhD.